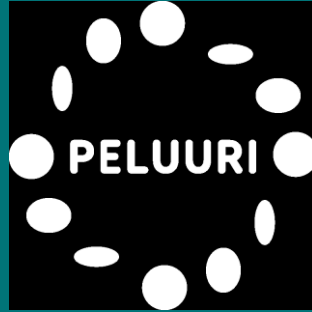

Raaputusarpoja koskeva esiselvityshanke

VN/1728/2026

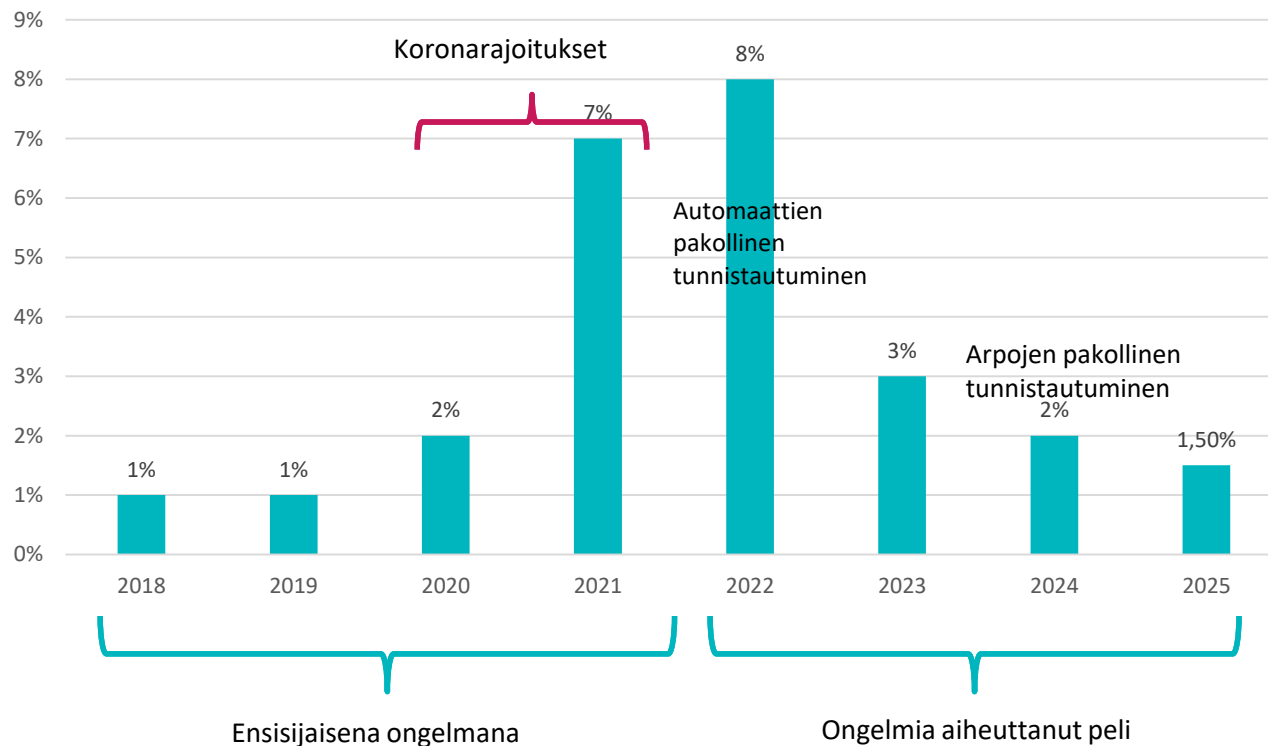
Kuuleminen sisäministeriö
11.2.2026

Raaputusravat rahapelihaittojen näkökulmasta

- Mielletään usein turvalliseksi ja haitattomaksi tuotteeksi – pitkät perinteet lahjana
- Tuotteena edullisia, helppokäyttöisiä ja laajasti saatavilla – matala kynnys pelaamiseen
- Arpojen ikärajavaltontaa on vaikea toteuttaa. Vaikka ostotapahtuma ja voittojen lunastaminen olisi valvottua, itse pelitapahtuma saattaa tapahtua alaikäisen toimesta
- Yleinen aloitustuote: Arpapelit 15-17-vuotiaiden selkeästi eniten pelaama rahapeli, 25,5 % pelannut (*THL Suomalainen rahapelaaminen 2023*)
- Nopeasti palkitseva tuote (viive panoksen ja tuloksen välillä lyhyt) – lisää peliongelmiin riskiä
- Sisältää haitallisia ominaisuuksia, kuten läheltä piti –tilanteita ja pieniä voittoja, jotka kannustavat jatkamaan pelaamista
- Toistuva pelaaminen yhteydessä ongelmapelaamiseen

Arpojen aiheuttamat ongelmat (auttava puhelin ja chat)

Kokemuksia asiakastyöstä

- Arpoja pelataan, kun esim. nettikasinoille estot (vrt. covid ja automaattien sulkua) – toimii korvaavana tuotteena – ylläpitää haitallista toimintaa
- Määrät eivät suuria, mutta kyseessä tyypillisesti erityisen haavoittuvat yksilöt:
 - ✓ Voimakkaan pakonomaiset pelaajat, joilla impulssikontrollin häiriötä ja vaikeuksia toiminnanohjauksessa
 - ✓ Henkilöt, joilla rahapeliongelmiin altistava lääkitys (esim. Parkinson, Abilify)
 - ✓ Skitsofreniaa ja kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavat
 - ✓ Kehitysvammaiset, autismin kirjolla olevat
- Lahja-arvat ensimmäisenä rahapelituotteena – varhainen voitto ongelmille altistavana tekijänä
- Lahja-arvat retkahdusten/ ahdistuksen aiheuttajina
 - ✓ Aikaisemmin lahja-arvat olleet etenkin jouluisin vakiintunut keskusteluteema asiakastyössä
 - ✓ Vuosina 2024-2025 (pakollisen tunnistautumisen jälkeen) osa asiakkaista ilmaissut, että ovat helpottuneita, kun tietävät etteivät kyseisenä jouluna voi saada lahjaksi arpoja – pienentää retkahdusriskiä sekä vähentää kuormitusta ja vaikeita sosiaalisia tilanteita

Peluurin näkemys arpatuotteiden sääntelyn muuttamisesta

- Arpojen antaminen lahjaksi voi näyttäytyä haittojen näkökulmasta vähäisenä kysymyksenä, mutta se on osa rahapelaamista normalisoivaa ja sen riskejä vähättelevää kulttuuria – vaikutukset nuoriin
- Lahja-arpa lisää riskejä etenkin jo valmiiksi haavoittuvissa ryhmissä, kuten ongelmallisesti pelaavilla ja nuorilla
- Peluuri katsoo, että rahapelaamisen sääntelyn tulee olla kattavaa ja johdonmukaista. Sääntelyn kiertämisen mahdollistaminen ei ole pelihaittojen ehkäisyn kannalta perusteltua
- Peluuri ei kannata sääntelyn muuttamista raaputusarpojen osalta

Hallintovaliokunnan lausumat

Peluuri muistuttaa, että hallintovaliokunnalla oli myös kaksi pelihaittojen ehkäisyn kannalta olennaista lausumaa. Peluuri katsoo, että nämä ovat lain tavoitteen saavuttamiseksi raaputusarpojen saatavuuden parantamista keskeisempiä kysymyksiä

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto selvittää mahdollisuudet peliestorekisteriin perustuvaan järjestelmään, jossa pelaaja voisi asettaa itselleen keskitetyn kaikkia pelintarjoajia koskevan yhteisen tappiorajan.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa kanavointiasteen ja pelihaittojen kehitystä sekä huolehtii järjestelmän viranomaisvalvonnan ja pelihaittojen vastaisen työn toimintaedellytyksistä ja resursseista.

